

Historisch Leiden in kaart. Een digitale infrastructuur voor onderzoekers en publiek

Naam dataset	Vermogensbelasting, Leiden, 1498
Auteur	Arie van Steensel m.m.v. Carlijn van der Baan
Datum	1 november 2016
Bestandsvorm	MS Access
Versie	1.0
Archiefbron	Erfgoed Leiden en Omstreken, Stadsarchief van Leiden I, Stadsbestuur (SAI), inv.nr. 578
Beschrijving	Het belastingkohier, opgenomen in de tresoriersrekening van 1497-1498, vermeldt 3010 gezinshoofden van de stad die aangeslagen werden op hun vermogen, ook degenen die onder de belastingvrije voet van één procent van het vermogen vielen. Van de aangeslagenen worden vermeld: de voornaam, meestal het patroniem en soms de achternaam, de bon, het bedrag van de aanslag of anders een aanduiding dat men niet kon betalen (pauper), soms het beroep en ook de burgerlijke staat (meestal bij weduwen). Deze vermogensbelasting (<i>imposicie</i>) werd ingevoerd om de armlastige stad een bedrag van 10000 ponden van 40 groten op te brengen.
Toelichting	Deze fiscale bron is veelvuldig gebruikt door historici die onderzoek deden naar de sociale en economische structuur van laatmiddeleeuws Leiden. Dit digitale bestand is tot stand gekomen door de transcriptie van D.J. Noordam te controleren aan de hand van de oorspronkelijke bron. De gegevens die Noordam toevoegde aan zijn publicatie (voornamelijk beroepen en achternamen), maar die niet in de oorspronkelijke bron voorkomen, zijn aangegeven met een asterisk.
Transcripties	D.J. Noordam, 'Vermogensbelasting Leiden 1498', http://www.janvanhout.nl/djn_belas_1498/djn_frame_1498.htm (geraadpleegd 1 juni 2016). J. Rustige, <i>Imposicie 1498, 1499, 1500 en 1502</i>, typoscript, Erfgoed Leiden en Omstreken, ongedateerd.

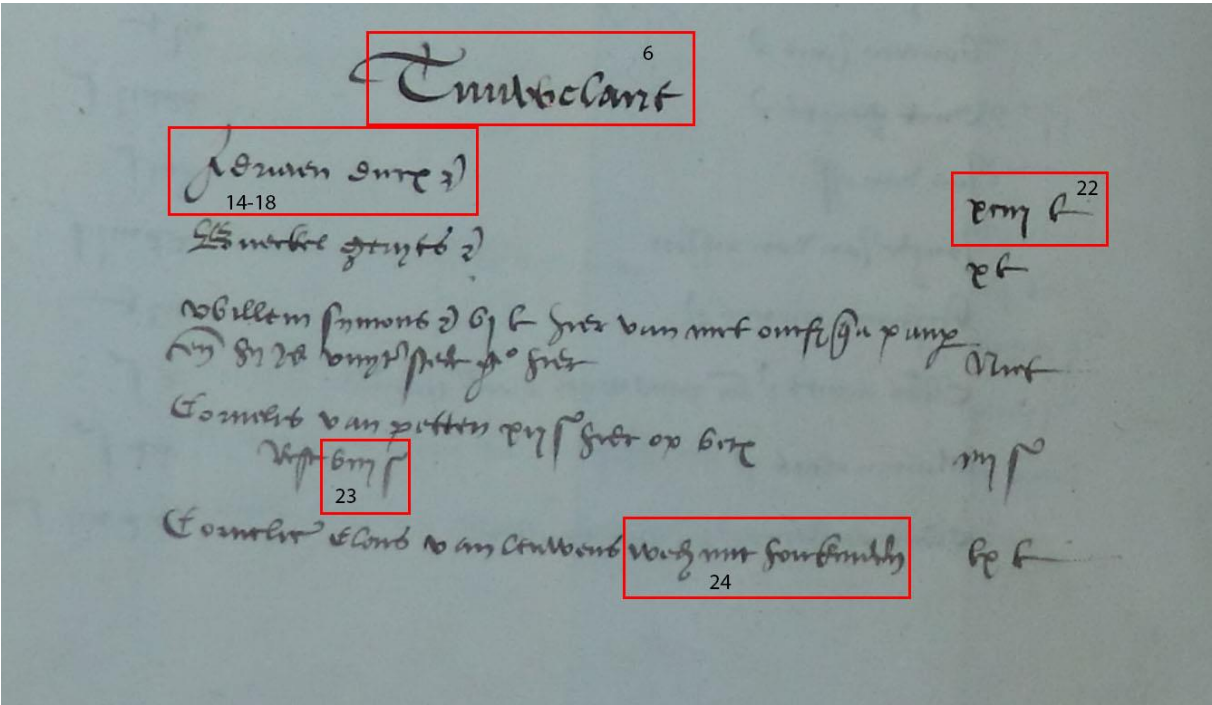
Literatuur	D.E.H. de Boer, “‘Te vongelinc geleit.’ Sociale en economische problemen in Leiden aan het eind van de middeleeuwen’, in: idem (red.), <i>Leidse facetten. Tien studies over Leidse Geschiedenis</i> (Zwolle 1982) 7-24. A.J. Brand, ‘Een pre-industriële samenleving onder spanning. Leiden rond 1500’, <i>Leids jaarboekje</i> (2008) 95-120. M.C. Howell, <i>Women, production, and patriarchy in late medieval cities</i> (Chicago 1986) 64-67. D.J. Noordam, ‘Leiden in last. De financiële positie van de Leidenaren aan het einde van de Middeleeuwen’, <i>Jaarboek der sociale en economische geschiedenis van Leiden en omstreken</i> 13 (2001) 16-40. N.W. Posthumus, <i>De geschiedenis van de Leidsche lakenindustrie</i>, Deel I: De Middeleeuwen (veertiende tot zestiende eeuw) (Den Haag 1908) 386-387, 391-405, 446-447. L. Soltow en J.L. van Zanden, <i>Income and wealth in the Netherlands 16th-20th century</i> (Amsterdam 1998) 38-39, 50-53.

Bestandsstructuur

	<i>Kolomnaam</i>	<i>Omschrijving</i>
1	ID	Uniek identificatienummer
2	Bron	Archiefbron
3	Bronlink	Link naar de archiefbron
4	Folio	Folio in de archiefbron
5	Datum	Datering van de bron
6	Bon	Fiscale indeling van Leiden. Aan het einde van de vijftiende eeuw telde de stad 18 administratief-fiscale hoofdmansschappen of bonnen.
7	Hg_bon	Historische Geocode van bon
8	Nummer	Volgnummer per bon volgens de bron
9	Straat	Straatnaam indien aangegeven in de bron
10	Hg_straat	Historische Geocode van straat

11	Perceel	Perceelnaam indien bekend
12	Hg_perceel	Historische Geocode van perceel
13	Nadere_aanduiding	Nadere aanduiding van de locatie of naam van een pand
14	Voorvoegsel_eigenaar	Eventuele titel van het aangeslagen gezinshoofd
15	Voornaam_eigenaar	Voornaam van het aangeslagen gezinshoofd. In sommige gevallen is de voornaam niet bekend, bijvoorbeeld wanneer een weduwe aangeduid wordt als 'weduwe van x', of wanneer het een institutionele eigenaar betrof. In dat geval is deze informatie terug te vinden in het veld 'Bijzonderheden'
16	Patroniem_eigenaar	Eventuele patroniem van het aangeslagen gezinshoofd
17	Tussenvoegsel_eigenaar	Eventueel tussenvoegsel van het aangeslagen gezinshoofd
18	Achteraam_eigenaar	Eventuele achternaam van het aangeslagen gezinshoofd
19	Beroep_eigenaar	Eventueel beroep van het aangeslagen gezinshoofd. In de bron wordt slechts beperkt melding gemaakt van beroepen; een deel van de informatie is aangevuld door D.J. Noordam en aangeduid met een asterisk.
20	Hisco_code_eigenaar	HISCO-code van het beroep van het aangeslagen gezinshoofd. Zie voor deze classificatie http://historyofwork.iisg.nl/index.php
21	Bedrag_1	Geïnd bedrag in ponden (gestandaardiseerd)
22	Bedrag_2	Geïnd bedrag in ponden-stuivers-penningen
23	Bedrag_3	Niet of onvolledig geïnde aanslag vanwege vrijstelling of anderszins (gestandaardiseerd). Om op de totale aanslag van onvolledige afdrachten te komen moet Bedrag_1 en Bedrag_3 bij elkaar opgeteld worden.
24	Bijzonderheden	In dit veld zijn vrij diverse gegevens opgenomen: de namen van de partners van weduwen, indicatie of individuen 'pauper' of 'schamel volk' waren, eventuele medebewoners, of opmerkingen over (niet) voldane aanslagen.

Voorbeeld

ELO, SA I, inv. nr. 587, fol. 41v.